

Sanayide daralma devam ediyor

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), haziranda 47.9'a geriledi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği ankete göre, mayıs ayında 48.4 seviyesinde kaydedilen manset PMI, haziranda ise üst üste üçüncü ay eşik değerinin altında gerçekleşti. Endeks Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret ederken, bu bozulmanın 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde olduğu kaydedildi. (SÖZCÜ)

Türkiye'de **sanayinin** öncü verileri olarak kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO)**, **Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI)** Haziran 2024 Raporu açıkladı. Ekonomide yavaşlamanın işaretleri **PMI endeksinde** de kendini belli ederken, çarklar da hız kesmeye başladı. Öte yandan **sanayinin** en büyük gider kollarından biri olan elektrige de yüzde 40'a yakın zam gelince üretim yapmak iyice zorlaştı. Bu maliyet artışlarının da ürün fiyatlarına yansıtacağı onun da enflasyonu tetikleyeceği ekonomistler tarafından altı çizilen durumlardan biri oldu. PMI raporuna göre, Mayıs ayında 48,4 olan manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek, üçüncü ay üst üste eşik değer olan 50,0'nin altında kaldı. Talep koşullarındaki zayıflık, sektörün faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam etti ve hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine neden oldu. Üretimde üst üste üçüncü ay azalma gerçekleşirken, düşüş bir önceki aya göre hafif hız kesmesine rağmen belirgin gerçekleşti. Yeni siparişlerde yılın en sert yavaşlaması kaydedilirken, satış fiyatları enflasyonu son dört buçuk yılın en düşük seviyesine geriledi. **İstanbul Sanayi Odası Türkiye** Sektörel PMI raporuna göre takip edilen on sektör içerisinde yeni siparişleri artırılabilecekler sayısı Mayıs ayında üç için haziranda ikiye geriledi. On sektörden üçü satış fiyatlarını düşürürken, girdi maliyetleri enflasyonunda genele yayılı azalma kaydedildi. İş yüklerinin azalmasıyla birlikte makine ve metal ürünleri hariç tüm sektörlerde istihdam düşüş gösterdi. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mayıs ayında 48,4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay 50,0 eşik değerinin altında gerçekleşti. Endeks, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret etti. Öte yandan, bu bozulma 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde kaydedildi. -EKONOMİ SERVİSİ

Çarklar hız kesiyor ekonomiyavaşlıyor

Ekonomide yavaşlamanın sinyalleri **İSO Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nde de kendini göstermeye başladı. PMI raporuna göre, Mayıs ayında 48,4 olan manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek, üçüncü ay üst üste eşik değer olan 50,0'nin altında kaldı. Uzmanlar bu üst üste düşüşü, imalat sektöründe daralmanın hızlanması olarak değerlendirdi.

FOTOĞRAF: KARAR ARŞİVİ

'DARALMANIN ŞİDDETİ ARTTI'

Analistler de bu yaşanan düşüşü ekonomide yavaşlama sinyali olarak değerlendirdi. Analist Barış Esen "Ekonomide yavaşlama işareti. İmalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) haziranda 47,9'a gerileyerek imalat sektöründe daralmanın hızlandığına işaret etti" dedi. Demokrat Parti'li Bülent Şahinalp ise "Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında referans kabul edilen **İSO Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi PMI Haziran'da 47,9'a gerileyerek, üçüncü ay üst üste eşik değer olan 50'nin altında kaldı ve 2024'ün en düşük seviyesine indi" ifadelerini kullandı. Analist Sedat Pişirici "**İSO Türkiye** İmalat PMI anketi Haziran 2024 sonuçları açıkladı. **İSO Başkanı**'nın yüzde 38'lik elektrik zammına tepkisinin bir nedeni de **sanayi** üretiminin üst üste üçüncü aydır azalması, yeni siparişlerde yılın en sert yavaşlamanın yaşanması' olsa gerek" yorumunda bulundu.

ÜST ÜSTE 3 AYDIR ÜRETİM SÜREKLİ DÜŞÜYOR

Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam etti ve hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine neden oldu. Üretimde üst üste üçüncü ay azalma gerçekleşirken, düşüş bir önceki aya göre hafif hız kesmesine rağmen belirgin gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki düşüş ise hem iç hem de dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle Mayıs ayına kıyasla hızlandı. Diğer yandan, yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama toplam yeni siparişlerdeki güne daha ilımlı seyretti.

İSTİHDAM VE SATIN ALMADA AZALMA

İş yüklerindeki azalış, haziranda imalatçıların istihdam ve satın alma faaliyetlerini bir önceki anket dönemine göre daha yüksek oranda azaltmalarına yol açtı. İstihdamdaki daralma Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda kaydedildi. Girdi maliyetleri enflasyonu haziranda üst üste beşinci ay gerileyerek Mayıs 2023'ten bu yana en düşük seviyede ölçüldü. Satın alma maliyetlerinde artış bildiren anket katılımcıları, bu durumun yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatlarının yanı sıra liradaki zayıflıktan kaynaklandığını belirtti. Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durğunluk nedeniyle firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son dört buçuk yılın en düşük düzeyine geriledi. Son olarak, özellikle Kızıldeniz'de yaşanan sorunlar olmak üzere deniz taşımacılığındaki aksamlara bağlı gecikmeler, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da uzamasına yol açtı.

ZORLU FAALİYET KOŞULLARI DEVAM EDİYOR

Türkiye Sektörel PMI raporu, haziran ayında imalat sektörünün büyük bölümünde zorlu faaliyet koşullarının devam ettiğini gösterdi. Sektörlerin çoğunluğunda üretim ve yeni siparişler yavaşlama kaydederken istihdam ise hemen hemen tüm faaliyet gruplarında azaldı. Buna karşılık, girdi maliyetleri enflasyonunun tüm sektörlerde gerilemesi ve bazı sektörlerin nihai ürün fiyatlarını düşürmesi, anketin pozitif gelişmeleri olarak öne çıktı.

'ARTIK DAHA BELİRGİN HİSSEDİLİYOR'

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Talepte devam eden duruşun seyr, imalat sektörünün istihdam verilerinde daha belirgin hissedilmeye başlandı. Türk firmaları, ayrılan personeli yenileri ile ikame etmek konusunda isteksizlik gösterdi ve buna bağlı olarak da istihdam Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda daraldı. Diğer taraftan, firmaların maliyet enflasyonundaki gerilemeden faydalanarak Haziran'da nihai ürün fiyatlarında artışları daha ilımlı düzeyde tutma imkanı buldular. Bu durumun, önümüzdeki aylarda talebe destek sağlaması açısından faydalı olabileceği değerlendiriliyor"

YENİ SİPARİŞLERDE ARTIŞ YOK

Takip edilen on sektör içerisinde yeni siparişleri artırılabilecekler sayısı Mayıs ayında üç için haziranda ikiye geriledi. Yeni siparişler yalnızca makine ve metal ürünlerinde üst üste iki ay artarken gıda ürünlerinde ise daralmanın ilımlı büyümeye geçti. En belirgin düşüş ise Nisan 2020'den bu yana en sert bozulmanın yaşandığı kara ve deniz taşıtları sektöründe kaydedildi. Yeni ihracat siparişlerinde görece pozitif bir tablo ortaya çıktı ve on sektörlerden dördünde artış gözlemlendi. Özellikle makine ve metal ürünlerinin yurt dışından alınan yeni işleri belirgin bir genişleme kaydetti.

İSTİHDAMDAMDA EN BELİRGİN DARALMA TEKSTİL SEKTÖRÜNDE

Üretim tarafında ise yeni siparişlerle uyumlu bir tablo ortaya çıktı. Üretim artış makine ve metal ürünleri ve gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Şubat 2021'den bu yana en belirgin daralmanın gerçekleştiği elektrikli ve elektronik ürünler ise en belirgin yavaşlama kaydeden sektör oldu. İş yüklerinin azalmasıyla birlikte hemen hemen tüm sektörlerde istihdam düşüş gösterdi. Bu eğilimin istisnası makine ve metal ürünleri sektörü oldu. Böylelikle istihdam artıran sektör sayısı 2020'deki pandemi kaynaklı kısıtlamalardan bu yana en düşük düzeyde geriledi. İstihdamda en belirgin daralma ise tekstil sektöründe yaşandı. Maliyet baskılarının genel olarak azalması ve girdi fiyatlarındaki artışın bir önceki aya göre tüm sektörlerde hız kesmesi, anketin görece pozitif gelişmesi olarak kayda geçti. Girdi fiyatları enflasyonundaki en sert düşüş ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedilirken, en zayıf maliyet artış makine ve metal ürünlerinde gerçekleşti. Girdi fiyatlarının en hızlı arttığı sektör ise metalik olmayan mineral ürünler oldu. Maliyet baskılarındaki hafifleme, bazı firmaların talebi canlandırmak amacıyla kendi satış fiyatlarını düşürmesine imkan sağladı. Makine ve metal ürünleri, giyim ve deri ürünleri ile kimyasal, plastik ve kauçuk sektörlerinde satış fiyatları ilımlı düşüş kaydetti.

ISO Türkiye İmalat PMI hazırında 47,9 oldu

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), hazırında 47,9'a geriledi. Mayıs ayında 48,4 olan PMI, hazırında 47,9'a düşerek üst üste üçüncü ay eşik değerin altında kaldı. Bu durum, Türk İmalat sektöründe 2024'ün başından beri en belirgin bozulmayı gösteriyor. Talep koşullarındaki zayıflık, yeni siparişlerde ve üretimde yavaşlamaya neden oldu. İç ve dış pazarlardaki zayıflık, yeni siparişlerdeki düşüşü hızlandırdı. Yurt dışından alınan yeni si-

parişlerdeki yavaşlama ise daha ılımlı seyretti.

Anket katılımcıları, yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatları ile liradaki zayıflığın satın alma maliyetlerini artırdığını bildirdi. Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk, firmaların satış fiyatlarını artırma hızını son 4,5 yılın en düşük düzeyine çekti. Tedarikçilerin teslimat süreleri, Kızıldeniz'deki sorunlar nedeniyle uzadı.

Türkiye Sektörel PMI raporuna göre,

hazırında imalat sektörünün büyük kısmında zorlu koşullar devam etti. Çoğu sektörde üretim ve yeni siparişler yavaşlarken, istihdam azaldı. Girdi maliyetleri enflasyonu tüm sektörlerde gerilerken, bazı sektörler nihai ürün fiyatlarını düşürdü. Takip edilen 10 sektörden yalnızca 2'si yeni siparişlerini artırabilirdi. Yeni ihracat siparişlerinde ise 10 sektörden 4'ünde artış görüldü.

Makine ve metal ürünleri sektörü, istihdam artışı gösteren tek sektör oldu.

Tekstil sektörü ise istihdamda en belirgin daralmayı yaşadı. Girdi fiyatları enflasyonundaki en sert düşüş ağaç ve kağıt ürünlerinde, en zayıf artış ise makine ve metal ürünlerinde kaydedildi. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, talepteki durgunluğun istihdamı olumsuz etkilediğini ve firmaların maliyet enflasyonundaki gerilemeden faydalandığını belirtti. Bu durumun, önümüzdeki aylarda talebe destek sağlayabileceği değerlendiriliyor.

PMI, 5 AYIN EN DÜŞÜĞÜNDE

İmalatta yavaşlama derinleşiyor

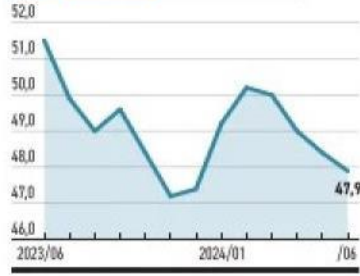
İmalat **sanayiinde** zayıf talep koşulları belirginleşiyor. **ISO Türkiye** İmalat PMI, Mayıs ayındaki 48,4 seviyesinden haziranda 47,9'a geriledi ve son beş ayın en düşük seviyesine indi. Üretim ve yeni siparişler yavaşlarken istihdamda da son 20 ayın en hızlı düşüşü kaydedildi. Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve durgunluk nedeniyle satış fiyatları artış hızı ise son dört buçuk yılın en düşük düzeyine geriledi. /04

47,9**İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye**

İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), **haziranda 47,9'a geriledi**. Endeks Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret ederken, bu bozulmanın 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde olduğu kaydedildi.

Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam ederken, bu zayıflık hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine sebep oldu.

Yeni siparişlerdeki düşüş, iç ve dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle mayısa kıyasla hızlandı. Yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama ise toplam yeni siparişlerdekine göre daha

İSO Türkiye İmalat PMI

ılımlı seyretti.

Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk dolayısıyla firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son 4,5 yılın en düşük düzeyine geriledi. Kızıldeniz'de yaşanan sorunlar başta olmak üzere ortaya çıkan sorunlar, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da uzamasına yol açtı.

İSO İmalat PMI'ı yılın en düşük seviyesine geriledi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI), Haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mayıs ayında 48,4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay eşik değerinin altında gerçekleşti. Böylece PMI 2024 yılının en düşük seviyesine indi.

Sipariş ve üretim zayıfladı

Endeks Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret ederken, bu bozulmanın 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde olduğu kaydedildi. Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirle-

yici olmaya devam ederken, bu zayıflık hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine sebep oldu. Yeni siparişlerdeki düşüş, iç ve dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle mayısa kıyasla hızlandı. Yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama ise toplam yeni siparişlerdekine göre daha ılımlı seyretti.

Satın alma maliyetlerinde artış olduğunu bildiren anket katılımcıları, bu durumun yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatlarının yanı sıra liradaki zayıflıktan kaynaklandığını ifade etti. Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk dolayısıyla firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son 4,5 yılın en düşük düzeyine geriledi. Kızıldeniz'de yaşanan sorunlar başta olmak üzere ortaya çı-

kan sorunlar, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da uzamasına yol açtı.

Türkiye Sektörel PMI raporu, haziranda imalat sektörünün büyük bölümünde zorlu faaliyet koşullarının devam ettiğine işaret etti. Sektörlerin çoğunluğunda üretim ve yeni siparişler yavaşlama kaydederken, istihdam ise hemen hemen tüm faaliyet gruplarında azaldı. Girdi maliyetleri enflasyonunun tüm sektörlerde gerilemesi ve bazı sektörlerin nihai ürün fiyatlarını düşürmesi, anketin pozitif gelişmeleri olarak öne çıktı.

Takip edilen 10 sektör içerisinde yeni siparişleri artıranların sayısı haziranda 2 oldu. Yeni siparişler, makine ve metal ürünlerinde üst üste iki ay artarken gıda ürünlerinde ise daralmadan ılımlı büyümeye geçti.

Sanayide bozulma belirginleşti

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin Haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Haziranda 47.9'a gerileyen PMI, üst üste üçüncü ay eşik değer olan 50'nin altında gerçekleşti. İmalat sektöründe bozulmanın 2024'ün

başından itibaren en belirgin düzeye ulaştığı belirtilirken talepteki zayıflık nedeniyle yeni siparişlerde ve üretimde yavaşlamanın sürdüğü belirtildi.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker ise "Talepte devam eden durağan

seyir, imalat sektörünün istihdam verilerinde daha belirgin hissedilmeye başlandı. İstihdam Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda daraldı" dedi.

İmalat PMI haziranda 47.9 oldu

Mayıs ayında 48.4 olan **İSO Türkiye** İmalat PMI, Haziran ayında 47.9 düşerek gerilemeye devam etti. Rapora göre, endeks üst üste üçüncü ayda da eşik değer olan 50'nin altında kaldı.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), haziranda 47,9'a geriledi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mayıs ayında 48,4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay eşik değerinin altında gerçekleşti.

Endeks Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret ederken, bu bozulmanın 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde olduğu kaydedildi.

Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam ederken, bu zayıflık hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine sebep oldu.

Yeni siparişlerdeki düşüş, iç ve dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle mayısa kıyasla hızlandı. Yurt dışım-

dan alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama ise toplam yeni siparişlerdekine göre daha ılımlı seyretti.

Satın alma maliyetlerinde artış olduğunu bildiren anket katılımcıları, bu durumun yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatlarının yanı sıra liralardaki zayıflıktan kaynaklandığını ifade etti.

Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk dolayısıyla firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son 4,5 yılın en düşük düzeyine geriledi. Kızıldeniz'de yaşanan sorunlar başta olmak üzere ortaya çıkan sorunlar, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da uzamasına yol açtı.

Takip edilen 10 sektör

içerisinde yeni siparişleri artırabilenlerin sayısı haziranda 2 oldu. Yeni siparişler, makine ve metal ürünlerinde üst üste iki ay artarken gıda ürünlerinde ise daralmadan ılımlı büyümeye geçti.

Yeni ihracat siparişlerinde görece pozitif bir tablo ortaya çıkarken 10 sektörden 4'ünde artış gözlemlendi. Özellikle makine ve metal ürünlerinin yurt dışından alınan yeni işleri belirgin bir genişleme kaydetti.

İş yüklerinin azalmasıyla hemen hemen tüm sektörlerde istihdam düşüş gösterirken, bu eğilimin istisnası makine ve metal ürünleri sektöründe görüldü. İstihdam artıran sektör sayısı 2020'deki salgın

kaynaklı kısıtlamalardan bu yana en düşük düzeye geriledi. İstihdamda en belirgin daralma ise tekstil sektöründe meydana geldi.

Girdi fiyatları enflasyonundaki en sert düşüş ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedilirken, en zayıf maliyet artışı makine ve metal ürünlerinde görüldü. Girdi fiyatlarının en hızlı arttığı sektör ise metalik olmayan mineral ürünler oldu.

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Talepte devam eden durağan seyrir, imalat sektörünün istihdam verilerinde daha belirgin hissedilmeye başlandı. Türk firmaları, ayrılan personelini yenileri ile ikame etmek konusunda isteksizlik gösterdi ve buna bağlı olarak da istihdam Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda daraldı. Diğer taraftan, firmalar maliyet enflasyonundaki gerilemeden faydalananarak haziranda nihai ürün fiyatlarında artışları daha ılımlı düzeyde tutma imkanı buldu. Bu durumun, önümüzdeki aylarda talebe destek sağlaması açısından faydalı olabileceği değerlendiriliyor."

İSO İmalat PMI haziranda 47,9 oldu

» **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) anketinin Haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre mayıs ayında 48,4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, haziranda 47,9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay eşik değerinin altında gerçekleşti.

Endeks, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret ederken bu bozulmanın 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde olduğu kaydedildi.

Sanayide tehlike çanları çalıyor!

Mayıs ayında 48.4 olan **İSO Türkiye** İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi, haziranda 47.9'a gerileyerek, üçüncü ay üst üste eşik değer olan 50'nin altında kaldı. Talep koşullarındaki zayıflık, sektörün faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam etti ve hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine neden oldu

MURAT ÇORBACI / İSTANBUL

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Mayıs ayında 48.4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, Haziranda 47.9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay 50 eşik değerinin altında gerçekleşti. Endeks, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret etti. Öte yandan, bu bozulma 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde kaydedildi.

İhracatta düşüş hız kesti!

Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam etti ve hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine neden oldu. Üretimde üst üste üçüncü ay azalma gerçekleşti.

şirken, düşüş bir önceki aya göre hafif hız kesmesine rağmen belirgin gerçekleşti. Yeni siparişlerdeki düşüş ise hem iç hem de dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle mayıs ayına kıyasla hızlandı. Diğer yandan, yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama toplam yeni siparişlerdekine göre daha ılımlı seyretti.

Girdi maliyetleri azalıyor

Girdi maliyetleri enflasyon Haziranda üst üste beşinci ay gerileyerek Mayıs 2023'ten bu yana en düşük seviyede ölçüldü. Satın alma maliyetlerinde artış bildiren anket katılımcıları, bu durumun yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatlarının yanı sıra li-

radaki zayıflıktan kaynaklandığını belirtti. Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk nedeniyle firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son 4.5 yılın en düşük düzeyine geriledi.

Sadece iki sektör siparişlerini artırdı

Takip edilen 10 sektör içerisinde yeni siparişleri artırabilenlerin sayısı Mayıs ayında üç iken, Haziranda ikiye geriledi. Yeni siparişler yalnızca makine ve metal ürünlerinde üst üste iki ay artarken gıda ürünlerinde ise daralmadan ılımlı büyümeye geçti. En belirgin düşüş ise Nisan 2020'den bu yana en sert bozulmanın yaşandığı kara ve deniz taşıtları sektöründe kaydedildi.

İstihdam düşüyor

Üretim tarafında ise yeni siparişlerle uyumlu bir tablo ortaya çıktı. Üretim artışı makine ve metal ürünleri ve gıda ürünleri sektörleriyle sınırlı kaldı. Şubat 2021'den bu yana en belirgin daralmanın gerçekleştiği elektrikli ve elektronik ürünler ise en belirgin yavaşlama kaydeden sektör oldu. İş yüklerinin azalmasıyla birlikte hemen hemen tüm sektörlerde istihdam düşüş gösterdi. Bu eğilimin istisnası makine ve metal ürünleri sektörü oldu. Böylelikle istihdam artıran sektör sayısı 2020'deki pandemi kaynaklı kısıtlamalardan bu yana en düşük düzeye geriledi. İstihdamda en belirgin daralma ise tekstil sektöründe yaşandı. Maliyet baskılarının genel olarak azalması ve girdi fiyatlarındaki artışın bir önceki aya göre tüm sektörlerde hız kesmesi, anketin görece pozitif gelişmesi olarak kayda geçti. Girdi fiyatları enflasyonundaki en sert düşüş ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedilirken, en zayıf maliyet artışı makine ve metal ürünlerinde gerçekleşti. Girdi fiyatlarının en hızlı arttığı sektör ise metalik olmayan mineral ürünler oldu.

SANAYİDE ÇARKLAR YAVAŞLIYOR

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (satın alma yöneticileri endeksi) anketinin haziran 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50.0'ın üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mayıs ayında 48.4 seviyesinde kaydedilen manşet PMI, haziranda 47.9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay 50.0 eşik değerinin altında gerçekleşti. Endeks, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif bir bozulmaya işaret etti. Öte yandan, bu bozulma 2024'ün başından bu yana en belirgin düzeyde kaydedildi. **(EKONOMİ SERVİSİ)**

İmalat sanayi zayıfladı istihdam daraldı

SANAYİ üretiminin önemli göstergelerinden olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI)** açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mayıs ayında 48,4 seviyesinde kaydedilen endeks, haziranda 47,9'a gerileyerek üst üste üçüncü ay eşik değerini altında gerçekleşti. Böylece Türk imalat **sanayindeki** bozulmanın 2024 yılının en belirgin düzeye çıktığı kaydedildi.

Talep koşullarındaki zayıflık, sektörlerin faaliyet koşulları üzerinde belirleyici olmaya devam ederken, bu zayıflık hem yeni siparişlerde hem de üretimde yavaşlamanın sürmesine sebep oldu.

YENİ SİPARİŞLER AZALDI

Yeni siparişlerdeki düşüş, iç ve dış pazarlardaki zayıflık nedeniyle mayısa kıyasla hızlandı. Yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki yavaşlama ise toplam yeni siparişlere göre daha ılımlı seyretti.

Satın alma maliyetlerinde artış olduğunu bildiren anket katılımcıları, bu durumun yüksek ham madde ve deniz taşımacılığı fiyatlarının yanı sıra liradaki zayıflıktan kaynaklandığını ifade etti.

Maliyet enflasyonundaki gevşeme ve talepteki durgunluk dolayısıyla firmaların kendi satış fiyatlarını artırma hızı da son 4,5 yılın en düşük düzeyine geriledi. Kızıldeniz'de yaşanan sorunlar başta olmak üzere ortaya çıkan sorunlar, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da uzamasına yol açtı.

GİRDİ MALİYETLERİ GERİLEDİ

Rapora göre sektörlerin çoğunluğunda üretim ve yeni siparişler yavaşlama kaydederken, istihdam ise hemen hemen tüm faaliyet gruplarında azaldı. Girdi maliyetleri enflasyonunun tüm sektörlerde gerilemesi ve bazı sektörlerin nihai ürün fiyatlarını düşürmesi, anketin pozitif gelişmeleri olarak öne çıktı.

Takip edilen 10 sektör içerisinde yeni siparişleri arttıranların sayısı haziranda 2 oldu. Yeni siparişler, makine ve metal ürünlerinde üst üste iki ay arttı. Yeni ihracat siparişlerinde görece pozitif bir tablo ortaya çıkarken 10 sektörden 4'ünde artış gözlemlendi. Özellikle makine ve metal ürünlerinin yurt dışından alınan yeni işleri belirgin bir genişleme kaydetti.

İş yüklerinin azalmasıyla hemen hemen tüm sektörlerde istihdam düşüşü gösterirken, bu eğilimin istisnası makine ve metal ürünleri sektöründe görüldü. İstihdam artıran sektör sayısı 2020'deki salgın kaynaklı kısıtlamalardan bu yana en düşük düzeye geriledi. İstihdamda en belirgin daralma ise tekstil sektöründe meydana geldi.

Maliyet baskılarının genel olarak azal-

ması ve girdi fiyatlarındaki artışın bir önceki aya göre tüm sektörlerde hız kesmesi, anketin görece olumlu gelişmesine neden oldu. Girdi fiyatları enflasyonundaki en sert düşüş ağaç ve kağıt ürünlerinde kaydedilirken, en zayıf maliyet artışı makine ve metal ürünlerinde görüldü. Girdi fiyatlarının en hızlı arttığı sektör ise metalik olmayan mineral ürünler oldu.

İSTİHDAMDAMDA 2 YILIN EN YÜKSEK DÜŞÜŞÜ

İSO'nun yaptığı açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Talepte devam eden durağan seyir, imalat sektörünün istihdam verilerinde daha belirgin hissedilmeye başlandı. Türk firmaları, aynan personelini yenileri ile ikame etmek konusunda isteksizlik gösterdi ve buna bağlı olarak da istihdam Ekim 2022'den bu yana en yüksek oranda daraldı. Diğer taraftan, firmalar maliyet enflasyonundaki gerilemeden faydalanarak haziranda nihai ürün fiyatlarında artışları daha ılımlı düzeyde tutma imkanı buldu. Bu durumun, önümüzdeki aylarda talebe destek sağlaması açısından faydalı olabileceği değerlendiriliyor."